

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Δευτέρα 26 Ιουλίου 2021, Liberal.gr

Υπόθεση Ανδρέα Γεωργίου: Παρωδία απονομής δικαιοσύνης

Μιράντα Ξαφά

Φωτογραφία αρχείου
Eurokinissi

Ύστερα από μία δεκαετία διώξεων, ο άνθρωπος που αποκατέστησε την αξιοπιστία των ελληνικών στατιστικών στοιχείων βρίσκεται υπόλογος καταβολής αποζημίωσης για εξύβριση όσων παρήγαγαν τα διαβόητα Greek Statistics! Αυτή η ιστορία πρέπει να κλείσει οριστικά δικαιώνοντας τον κ. Γεωργίου και ζητώντας του συγγνώμη για την ταλαιπωρία που υφίσταται εδώ και μία δεκαετία.

Ο πρώην πρόεδρος της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) Ανδρέας Γεωργίου, που πρόσφατα εξελέγη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως μέλος της Ευρωπαϊκής Συμβουλευτικής Αρχής Διακυβέρνησης στον τομέα της Στατιστικής (ESGAB), απειλείται με κατάσχεση περιουσίας αν δεν πληρώσει άμεσα χρηματική αποζημίωση για ηθική βλάβη σε παλαιό στέλεχος της στατιστικής υπηρεσίας. Τον Ιανουάριο το Εφετείο επικύρωσε την πρωτόδικη απόφαση που έκρινε τον κ. Γεωργίου ένοχο για «απλή» δυσφήμιση του πρώην στελέχους, στην προσπάθειά του να υπερασπιστεί τα διορθωμένα στοιχεία για το έλλειμμα του 2009. Η «απλή» δυσφήμιση στον ελληνικό αστικό κώδικα σημαίνει πως η δήλωση του κατηγορουμένου μπορεί να είναι αληθής αλλά προσβάλλει την προσωπικότητα του ενάγοντος. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Ο κ. Γεωργίου προσλήφθηκε από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο όπου εργαζόταν και διορίστηκε Πρόεδρος της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) τον Αύγουστο του 2010, τρεις μήνες μετά την υπογραφή του πρώτου μνημονίου. Από το 2011 διώκεται από το Ελληνικό δικαστικό σύστημα για τρεις χωριστές αλλά άρρηκτα συνδεδεμένες υποθέσεις. Και οι τρεις υποθέσεις υποκινήθηκαν από πρώην στελέχη ή μέλη του συμβουλίου της ΕΛΣΤΑΤ, και υποστηρίχθηκαν από πολιτικούς που αναζητούσαν

εξιλαστήριο θύμα για την κρίση χρέους που ξέσπασε το 2009, όταν αποκαλύφθηκε από τη νεοεκλεγείσα κυβέρνηση Παπανδρέου ότι το έλλειμμα ήταν διπλάσιο αυτού που είχε δηλώσει στην Eurostat η κυβέρνηση Καραμανλή.

Αρχικά ο κ. Γεωργίου κατηγορήθηκε για το δήθεν «φουσκωμα» του ελλείμματος του 2009, που εξανάγκασε την Ελλάδα να πάρει μέτρα λιτότητας που επιβλήθηκαν από τους πιστωτές. Το Εφετείο απέρριψε τρεις φορές τις κατηγορίες, ωστόσο οι δύο πρώτες απαλλακτικές αποφάσεις αναιρέθηκαν από την εισαγγελέα του Αρείου Πάγου Ξένη Δημητρίου, γνωστή από άλλες αμφιλεγόμενες υποθέσεις (βλ. [αγωγή Νίκου Κοτζιά κατά Athens Review of Books](#)), με αποτέλεσμα ο κ. Γεωργίου να αντιμετωπίσει την απειλή ισόβιας κάθειρξης για την «τεράστια ζημιά» που προκάλεσε στο ελληνικό Δημόσιο. Ήταν σαν η εισαγγελέας να ζητούσε από τους δικαστές να τον δικάσουν ξανά και ξανά μέχρι να φθάσουν επί τέλους στη «σωστή» απόφαση να τον καταδικάσουν. Τελικά ο κ. Γεωργίου απαλλάχθηκε οριστικά από την κατηγορία του «φουσκώματος» του ελλείμματος, όχι όμως και από τις άλλες δύο.

Ταυτόχρονα κατηγορήθηκε για παράβαση καθήκοντος επειδή δεν ζήτησε την έγκριση του συμβουλίου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (που στη συνέχεια καταργήθηκε) πριν κοινοποιήσει στην Eurostat τα αναθεωρημένα δημοσιονομικά στοιχεία του 2009. Μετά από πρωτόδικη ομόφωνη αθώωση του, όπως πρότεινε ο εισαγγελέας, ξαναδικάστηκε (κάτι σύννομο αλλά εξαιρετικά σπάνιο), και τελικά καταδικάστηκε σε κάθειρξη δύο ετών με τριετή αναστολή.

Η καταδίκη του αντίκειται στον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, που είχε ήδη ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία, βάσει του οποίου τα στατιστικά στοιχεία δεν συνιστούν αντικείμενο ψηφοφορίας αλλά αποτελούν ρητώς «αποκλειστική αρμοδιότητα» του επικεφαλής της στατιστικής υπηρεσίας (Αρχή 1.4). Η Δικαιοσύνη επίσης αγνόησε απαλλακτικά στοιχεία, π.χ. τις επιστολές που απέστειλαν οι πρόεδροι της στατιστικής υπηρεσίας άλλων χωρών-μελών της Ευρωζώνης επιβεβαιώνοντας ότι οι ίδιοι ήταν αποκλειστικά υπεύθυνοι για την κατάρτιση και δημοσιοποίηση των στατιστικών στοιχείων.

ADVERTISING

Η τρίτη υπόθεση αφορά μία ανακοίνωση τύπου που ο κ. Γεωργίου εξέδωσε όταν ακόμη ήταν πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ το 2014, εκφράζοντας την εύλογη απορία πως είναι δυνατόν να διώκεται για στοιχεία που η Eurostat είχε αποδεχθεί πλήρως, ενώ η Δικαιοσύνη ουδέποτε ασχολήθηκε με τα Greek statistics που υπέβαλε κατ' εξακολούθηση η Ελλάδα προηγουμένως. Εξέφρασε επίσης την απορία του σχετικά με την επιλογή να κληθούν ως μάρτυρες μόνο πρώην στελέχη της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας (τότε ΕΣΥΕ), τα οποία ήταν αρμόδια κατά τα έτη παραγωγής ανακριβών στοιχείων πριν την θητεία του κ. Γεωργίου, και να μην κληθούν στελέχη της Eurostat που είχαν επανειλημμένως εγκρίνει τα στοιχεία που κατήρτισε ο κ. Γεωργίου χωρίς επιφυλάξεις από το Νοέμβριο 2010 και μετά. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές της ΕΕ, οι Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες μπορούν κατά την κρίση τους να σχολιάζουν δημόσια στατιστικά ζητήματα, μεταξύ των οποίων και την κριτική που γίνεται στις στατιστικές που καταρτίζουν (Αρχή 1.7).

Οι ενδείξεις ότι τα Greek Statistics παραποιούσαν εσκεμμένα τα δημοσιονομικά στοιχεία για να αποκρύψουν τον δημοσιονομικό εκτροχιασμό είναι συντριπτικές. Σε [έκθεση](#) (και [παράρτημά της](#)) που ετοίμασε ύστερα από αίτημα του Eurogroup τον Ιανουάριο 2010, η Eurostat τεκμηρίωσε σωρεία περιπτώσεων όπου οι Ελληνικές αρχές είχαν προβεί σε εσκεμμένη και εκτεταμένη υποβολή λανθασμένων στοιχείων προς τους ευρωπαϊκούς θεσμούς. Διαπιστώθηκε δηλαδή επίσημα από την ΕΕ η χειραγώγηση των στατιστικών στοιχείων. [Για παράδειγμα](#), άλλα στοιχεία για τις υποχρεώσεις των νοσοκομείων τα έτη 2006-8 προέκυπταν από τις έρευνες της ΕΣΥΕ, που τότε ήταν τμήμα του υπουργείου Οικονομικών, και άλλα, πολύ χαμηλότερα στοιχεία, κοινοποιούσε η ΕΣΥΕ στην Eurostat, υποεκτιμώντας έτσι το έλλειμμα για αυτά τα έτη.

Η έκθεση της Eurostat διαπίστωσε έλλειψη λογοδοσίας και θεσμικών αντίβαρων στην ΕΣΥΕ, βάσει της οποίας αποφασίστηκε η ίδρυση της ανεξάρτητης ΕΛΣΤΑΤ το 2010 και η τροποποίηση του κανονισμού για την Διαδικασία Υπερβολικού Ελλείμματος ώστε να δοθεί στην Eurostat η δυνατότητα πρόσβασης στις πρωτογενείς στατιστικές πηγές των κρατών-μελών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο [ψήφισμά](#) του τον Μάρτιο 2014 σχετικά με την έκθεση για τον ρόλο της Τρόικας στην Ευρωζώνη λέει καθαρά ότι, στην περίπτωση της Ελλάδας ένα από τα αίτια της κρίσης ήταν και η «στατιστική λαθροχειρία κατά τα έτη που προηγήθηκαν της κατάρτισης του προγράμματος», πράγμα που επιβεβαίωσε ο τότε Πρόεδρος της Κομισιόν κ. Γιούνκερ με [δηλώσεις του](#) το 2019.

Βασικός μάρτυρας κατηγορίας στην υπόθεση του «φουσκώματος» του ελλείμματος ήταν ο προϊστάμενος Διευθυντής Εθνικών Λογαριασμών στην περίοδο 2006-10, αρμόδιος για τα δημοσιονομικά στοιχεία, ο οποίος είναι και ο ενάγων στην υπόθεση «απλής» δυσφήμισης. Απώτερος στόχος αυτών των μεθοδεύσεων είναι η μετάθεση των πολιτικών ευθυνών για την

οικονομική καταστροφή που προκάλεσε η πελατειακή διαχείριση της εξουσίας σε έναν τεχνοκράτη. Η υπόθεση Γεωργίου εξυπηρετεί όσους θεωρούν ότι τα μνημόνια έφεραν την κρίση, ότι όλα έβαιναν καλώς μέχρι που επιβλήθηκαν τα μνημόνια και η λιτότητα μέσω κάποιου είδους συμπαιγνίας με τους πιστωτές.

Πόσο βολικό θα ήταν αν μπορούσε να πιστοποιηθεί ότι όλη η κρίση ήταν μία φούσκα που θα είχε αποφευχθεί αν κάποιοι τεχνοκράτες με ύποπτες προθέσεις δεν είχαν φουσκώσει το έλλειμμα που άφησε η κυβέρνηση Καραμανλή το 2009! Και αν αυτό δεν αποδεικνύεται, πάντως θα έπρεπε να βρεθεί κάποιος που θα στείλει τον κ. Γεωργίου στο δικαστήριο ξανά και ξανά μέχρι να υπάρξει καταδικαστική απόφαση που υποσκάπτει την αξιοπιστία του και τον απαξιώνει ηθικά. Η καταδίκη του κ. Γεωργίου εξισώνεται με τη δικαίωση των υπευθύνων για το δημοσιονομικό χάος που οδήγησε στην κρίση, ενώ ταυτόχρονα δικαιώνει την στρατηγική της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ για αναδιαπραγμάτευση του χρέους και άρση των μέτρων λιτότητας.

Ο επικεφαλής του γραφείου της Wall Street Journal στην Αθήνα, πριν επιστρέψει στο Βερολίνο το 2017, είχε δηλώσει σε συνέντευξη του στην Καθημερινή (1/5/2017): «Η υπόθεση Γεωργίου δεν είναι τίποτε άλλο παρά μία προσπάθεια να ξεπλύνουν τις κυβερνήσεις προ μνημονίου και να επιστρέψουν με την πρώτη ευκαιρία στις παλιές καλές συνήθειες. Δεν νομίζω ότι έχετε καταλάβει πόσο κακό έχει κάνει στην αξιοπιστία της Ελλάδας αυτή η ιστορία [...] Αν μη τι άλλο, η υπόθεση αυτή για εμένα δείχνει τη σιωπηρή συμμαχία μεταξύ Τσίπρα και Καραμανλή».

Όλα αυτά ακούγονται σαν εφιάλτης που θυμίζει Κάφκα. Ο κ. Γεωργίου τώρα απειλείται άμεσα με κατάσχεση των τραπεζικών λογαριασμών του στην Ελλάδα και του σπιτιού στο οποίο μένει η ηλικιωμένη μητέρα του στην Αθήνα. Όλα αυτά συμβαίνουν ενώ εκκρεμεί η προσφυγή του στον Άρειο Πάγο κατά των αποφάσεων του Πρωτοδικείου και του Εφετείου στην αστική υπόθεση για δήθεν δυσφήμιση. Το εξωφρενικό σε αυτή την υπόθεση είναι ότι ο άνθρωπος που αποκατέστησε την αξιοπιστία των ελληνικών στατιστικών στοιχείων, ύστερα από μία δεκαετία διώξεων, βρίσκεται υπόλογος καταβολής αποζημίωσης για «απλή» δυσφήμιση – ότι είπε την αλήθεια που δεν έπρεπε να πει! Μόνο στην Ελλάδα τιμωρείται η «απλή» δυσφήμιση, παντού αλλού στον κόσμο υπάρχει μόνο «συκοφαντική» δυσφήμιση, δηλ. τιμωρείται η δυσφήμιση μόνο αν βασίζεται σε ψευδή μαρτυρία.

Πρόσφατα το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέλεξε σχεδόν παμψηφεί τον Ανδρέα Γεωργίου ως μέλος της επταμελούς Ευρωπαϊκής Αρχής ESGAB που εποπτεύει το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα σε θέματα στατιστικής δεοντολογίας. Ο διορισμός του επιβεβαιώνει την επαγγελματική του φήμη και αποτελεί κόλαφο για τις διώξεις που υπέστη για το δήθεν "φούσκωμα" του ελλείμματος που άφησε η κυβέρνηση Καραμανλή το 2009, αλλά και για τις απόλυτα συναφείς άλλες δικαστικές έρευνες, διώξεις και αστικές διαδικασίες σχετικά με τον τρόπο που εκτέλεσε τα καθήκοντα του ως πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ. Ας σημειωθεί ότι η μεθοδολογία και τα στοιχεία που κατάρτισε ο κ. Γεωργίου χρησιμοποιούνται ακόμη και σήμερα, και αποτελούν την βάση των προϋπολογισμών που ψηφίζει η Βουλή ως νόμο του κράτους κάθε χρόνο.

Οι διώξεις συνεχίστηκαν παρά την έντονη υποστήριξη της διεθνούς κοινότητας για τον κ. Γεωργίου. Νομπελίστες, καθηγητές, πρώην υπουργοί και στελέχη διεθνών οργανισμών και άλλες εξέχουσες προσωπικότητες έχουν επανειλημμένως δημοσιεύσει ανοικτές επιστολές εκφράζοντας την στήριξή τους στον κ. Γεωργίου ([εδώ](#), [εδώ](#), και [εδώ](#)). Η Αμερικανική Στατιστική Ένωση έχει δημοσιεύσει ανακοινώσεις τύπου ([εδώ](#) η τελευταία) και έχει στείλει [επιστολή](#) στον τότε πρωθυπουργό κ. Τσίπρα το 2017. Οι απανωτές διώξεις και κακοδικίες έχουν καταστήσει τον κ. Γεωργίου διεθνές σύμβολο της απειλής κατά της ακεραιότητας των επίσημων στατιστικών στοιχείων.

[Κάποιοι στην Ελλάδα](#) ισχυρίζονται ότι δεν απειλείται η ανεξαρτησία της ΕΛΣΤΑΤ εφόσον οι διώξεις εναντίον του κ. Γεωργίου αφορούν μόνο διαδικαστικά θέματα. Όμως η αξιοπιστία των στατιστικών στοιχείων δεν εξαρτάται μόνο από τον τρόπο κατάρτισης αλλά και από τη διαδικασία δημοσιοποίησης και τη δυνατότητα υπεράσπισης των στοιχείων όταν τους ασκείται κακόπιστη κριτική. Η αξιοπιστία δεν διασφαλίζεται όταν τα στοιχεία υπόκεινται σε ψηφοφορία, ή όταν κακόπιστες κριτικές παραμένουν αναπάντητες.

Από τη στιγμή που τηρείται ο Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές της ΕΕ, που προβλέπει ότι ο πρόεδρος κάθε Στατιστικής Αρχής είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την κατάρτιση και δημοσιοποίηση των στοιχείων, και υπερασπίζεται τα πιστοποιημένα στοιχεία, θα πρέπει και οι θεσμοί να λειτουργούν με τρόπο που αποκλείει άλλοι αξιωματούχοι να βρεθούν στην θέση του κ. Γεωργίου.

Η δίωξη του κ. Γεωργίου έχει κάνει τεράστια ζημιά στην εικόνα της Ελλάδας στο εξωτερικό. Θέτει εν αμφιβόλω την ανεξαρτησία των θεσμών και την ικανότητα της χώρας να κατανοήσει ότι η τεράστια δημοσιονομική ανισορροπία που οδήγησε στην κρίση ήταν πραγματική, και όχι αποτέλεσμα συνωμοσίας για την επιβολή λιτότητας. Τα ΜΜΕ του εξωτερικού έχουν αναδείξει ότι στην Ελλάδα η δικαιοσύνη δεν διώκει τους δημόσιους λειτουργούς που διέπραξαν απάτες αλλά αυτούς που έκαναν το καθήκον τους (π.χ. [Washington Post](#), [WSJ](#), [FT](#)). Οι κατηγορίες εναντίον του κ. Γεωργίου δεν είναι αξιόπιστες και η συνεχιζόμενη δίωξη του πλήττει καίρια την φήμη της Ελλάδας ως χώρα-μέλος της ΕΕ με αμερόληπτη δικαιοσύνη.

Αυτή η ιστορία πρέπει να κλείσει οριστικά δικαιώνοντας τον κ. Γεωργίου και ζητώντας του συγνώμη για την ταλαιπωρία που υφίσταται εδώ και μία δεκαετία. Η σημερινή μεταρρυθμιστική κυβέρνηση θα έπρεπε να το κάνει το ταχύτερο δυνατόν, αν πράγματι επιδιώκει την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών στην Ελληνική Δικαιοσύνη και τον επαναπατρισμό αξιόλογων Ελλήνων από το εξωτερικό. Ο κ. Μητσοτάκης υποσχέθηκε τομές με το «φαύλο παρελθόν». Η απαλλαγή του Ανδρέα Γεωργίου είναι από τις πιο αναγκαίες.

* Η Μιράντα Ξαφά είναι μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών (ΚΕΦΙΜ) και συγγραφέας του βιβλίου «Δημόσιο Χρέος» στη σειρά Μικρές Εισαγωγές, εκδόσεις Παπαδόπουλος